

แถลงการณ์ มุลนิธิอันเฟรล

การเลือกตั้งท้องถิ่นของไทยประสบความสำเร็จแต่ควรปรับเปลี่ยนบางกระบวนการในการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรุงเทพฯ 30 พฤศจิกายน 2564

ประเทศไทยจัดการเลือกตั้งสมาชิกและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564 นับเป็นครั้งแรกตั้งแต่การเกิดรัฐประหาร เมื่อปี 2557 โดยการเลือกตั้งจัดขึ้นภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่จัดขึ้นในเดือนธันวาคม 2563 และการเลือกตั้งสมาชิกเทศบาลและนายกเทศมนตรีที่จัดขึ้นในเดือนมีนาคม 2564

มูลนิธิอันเฟรล (ANFREL) ขอแสดงความยินดีกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบล และทุกภาคส่วน ที่ได้ร่วมมือกันจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นครั้งนี้ได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี พร้อมกันนี้ อันเฟรล ยินดีกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องชาวไทยทุกคน ที่ได้ประชาธิปไตยกลับคืนสู่ท้องถิ่นของตนเองอีกครั้ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าภายใต้กรอบกฎหมายไทยในปัจจุบัน ประเทศไทยจะสามารถดำเนินการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นในกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาได้ในไม่ช้าด้วยเช่นกัน

การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564 ที่ผ่านมา อันเฟรลได้ส่งผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งนานาชาติจำนวน 6 คน ลงพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี นครราชสีมา เพชรบูรณ์ สุพรรณบุรี และ ตาก เพื่อสังเกตการณ์การเลือกตั้งสมาชิกและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยลงพื้นที่หน่วยเลือกตั้งจำนวน 70 แห่งในวันเลือกตั้ง และในช่วงก่อนสัปดาห์เลือกตั้งผู้สังเกตการณ์ได้สัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งหมด 130 คน เป็น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้ง และตัวแทนภาคประชาสังคม

จากข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการสังเกตการณ์ซึ่งเป็นพื้นที่ขนาดเล็กครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเลือกตั้งและการนับคะแนนในวันเลือกตั้งนั้น เป็นไปได้ด้วยดีและราบรื่น และผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ยังมีมุมมองในเชิงบวกกับการเลือกตั้งครั้งนี้ด้วย นอกจากนี้ ตัวเลขการมาใช้สิทธิที่มากถึงร้อยละ 70 โดยประมาณ ยังสะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันต่อระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาวไทย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่แสดงออกผ่านการมาใช้สิทธิในครั้งนี้ แต่อย่างไรก็ตาม เป็นเรื่องที่น่าเสียดายที่การซื้อสิทธิขายเสียงยังคงมีอยู่ และจะยังคงส่งผลกระทบต่อการเมืองไทยต่อไป ถึงแม้ว่าจะมีตัวบ่งชี้บางประการที่แสดงให้เห็นว่าการซื้อสิทธิขายเสียงลดน้อยลงจากการรณรงค์ไม่ซื้อสิทธิขายเสียงอยู่บ้างก็ตาม

นอกจากนี้ ตัวเลขร้อยละของบัตรเสียในบางพื้นที่ยังคงสูงอย่างน่าเป็นห่วง โดยบางเขตเลือกตั้งพบบัตรเสียถึงร้อยละ 15-20 จากทั้งหมด ปรากฏการณ์ดังกล่าวส่วนหนึ่ง เกิดจากการออกแบบบัตรเลือกตั้งที่ยังไม่ดีพอ ประกอบกับแนวทางการตีความของการทำเครื่องหมายบนบัตรเลือกตั้งนั้น ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเลือกตั้งสากลที่คำนึงถึงเจตนารมณ์ของผู้เลือกตั้งเป็นสำคัญ อันดับแรก ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งควรพิจารณากระบวนการเหล่านี้อีกครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ลงคะแนนเสียงทุกคนสามารถออกเสียงตามเจตจำนงของตัวเองได้อย่างมั่นใจและน่าเชื่อถือต่อไป

หลังจากนี้ อันเฟรล จะได้เผยแพร่รายงานฉบับสมบูรณ์ของภารกิจครั้งนี้ในเดือนมกราคม 2565 ซึ่งประกอบด้วยข้อค้นพบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อร่วมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยต่อไป

การเลือกตั้งครั้งนี้จัดขึ้นในพื้นที่ปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ จำนวน 5,332 แห่ง และมีผู้มีสิทธิลงคะแนนจำนวน 27,617,988 คน (แบ่งเป็นหญิง 14,186,460 คน และชาย 13,431,528 คน) มีผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งสิ้น 135,500 คน แบ่งเป็นผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 12,264 คน และผู้สมัครสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 123,326 คน